

แผนสนับสนุนโครงการขนาดเล็กโดยชุมชน ของ กองทุนสิ่งแวดล้อม สหประชาชาติ (GEF SGP) ในประเทศไทย ได้ดำเนินโครงการ ร่วมกับ องค์กรชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ มาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2537 โดย เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และ บริหารจัดการโดยชุมชน เพื่อสนับสนุนนโยบาย การพัฒนาที่ยั่งยืน และนโยบายเร่งด่วนในเรื่อง สิ่งแวดล้อมและพลังงานของประเทศ GEF SGP ให้ การสนับสนุนด้านการเงินต่อกิจกรรมสิ่งแวดล้อมระดับ ชุมชน ที่สามารถส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมโลก โดยใช้ 4 แนวคิดยุทธศาสตร์หลักดังนี้:

- ให้ความสำคัญกับประเทศ คือแนวคิดของโครงการ ต้องมาจากคนในสังคมของประเทศนั้นๆ เช่น จากชุมชน จากสถาบัน การศึกษา จากประชาสังคม จากภาครัฐ ฯลฯ และต้องสอดคล้องหรือหนุนเสริม นโยบายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศหรือนโยบาย เร่งด่วนของประเทศ
- ให้การสนับสนุนเฉพาะกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม ที่มีผลถึงระดับโลกเท่านั้น นั่นคือต้องมีการหา งบประมาณเหมาะสม เพื่อดำเนินโครงการ
- เน้นความคุ้มค่า ซึ่งสามารถประเมินได้จากการ เปรียบเทียบผลลัพธ์ของกิจกรรม กับ ทุนที่ใช้ในการ ดำเนินกิจกรรม หรือเปรียบเทียบกับโครงการอื่นๆ ที่มีวัตถุประสงค์คล้ายกัน หรือประเมินได้จากความ ต่อเนื่องยั่งยืนของกิจกรรม หรือการที่องค์กรอื่นชม ชนอื่น ได้นำไปปฏิบัติซ้ำหรือใช้ประโยชน์ เป็นต้น
- การแบ่งขอบข่ายสิ่งแวดล้อม 5 ขอบข่ายคือ
 1. ความหลากหลายทางชีวภาพ
 2. การเปลี่ยนแปลงสถานะภูมิอากาศ
 3. แหล่งน้ำสากล
 4. ดินเสื่อมโทรม
 5. สารมลพิษที่ออกฤทธิ์ยาวนาน

โครงการที่ได้รับการสนับสนุนต้องให้ประโยชน์ต่อ สิ่งแวดล้อมโลกใน 1 ขอบข่ายเป็นอย่างน้อย

ความหลากหลายทางชีวภาพ:(Biodiversity):

กิจกรรมที่จะได้รับการพิจารณาเป็นลำดับต้นๆ ประกอบไปด้วย:

- การอนุรักษ์ และ การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนจาก ความหลากหลายของสายพันธุ์พืชท้องถิ่นที่ชุมชน ได้ พัฒนาขึ้นมาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในบริบท ของท้องถิ่น พืชเหล่านี้เป็นพืชที่ให้อาหาร เป็นยา รักษาโรค และให้กลิ่นสี โดยพื้นที่เป้าหมายต้องอยู่ ใกล้เคียงกับพื้นที่อนุรักษ์ของรัฐบาล เพื่อให้เกิดการ หนุนเสริมในการจัดการพื้นที่เหล่านั้น

การเปลี่ยนแปลงสถานะภูมิอากาศ: (Climate Change):

กิจกรรมที่จะได้รับการพิจารณาเป็นลำดับต้นๆ ประกอบไปด้วย กิจกรรมที่องค์กรในท้องถิ่น(อ.บ.ต/ เทศบาล) องค์กรพัฒนาอื่นๆ องค์กรภาครัฐ และภาค ธุรกิจ เข้าร่วมสนับสนุนเพื่อให้เกิดการขยายผล การ นำไปปฏิบัติซ้ำ และการทำให้เกิดเป็นกระแสหลัก ใน เรื่อง:

- การใช้พลังงานทดแทนที่ยั่งยืน (เช่น แสงอาทิตย์ แก๊สชีวภาพ ไบโอดีเซล พลังงานจากไม้และเศษพืช พลังงานลม พลังงานคนและสัตว์ ฯลฯ) การ ประหยัด พลังงานพลังงาน และการคมนาคมขนส่งที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม (เช่นจักรยาน การใช้ไบโอดีเซลในภาค เกษตรกรรม และขนส่งภายในท้องถิ่น ฯลฯ)

แหล่งน้ำสากล:(International Water)

กิจกรรมที่จะได้รับการพิจารณาเป็นลำดับต้นๆประกอบไปด้วย:

- การร่วมมือกับโครงการ GEF ใหญ่เพื่อสาธิต แนวทางชุมชนในการลดมลภาวะจากแผ่นดิน การอนุรักษ์ และฟื้นฟูพื้นที่ชุ่มน้ำตามแนวชายฝั่ง ป่าชายเลน หญ้าทะเล และปะการัง และการวางแผนการจัดการและสาธิตการใช้ ประโยชน์อย่างยั่งยืนจากทรัพยากรประมง แหล่งน้ำสากลที่ GEF SGP ให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคืออ่าวไทยและ ทะเลจีนใต้ และอันดับรองลงมาคือแม่น้ำโขง

ดินเสื่อมโทรม: (Land Degradation)

กิจกรรมที่จะได้รับการพิจารณาเป็นลำดับต้นๆ ประกอบไปด้วย:

- การจัดการพื้นที่ป่าใช้สอย ป่าเสื่อมโทรม ป่าหัวไร่ ปลายนา และการนำใช้แนวทางวนเกษตร พื้นที่ที่ GEF SGP ให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก คือพื้นที่ การเกษตรกรรมในภาคตะวันออก เฉียงเหนือ ส่วนพื้นที่เกษตรกรรมในภาคอื่นจะได้รับการพิจารณาตามความ เร่งด่วนและสอดคล้องของ ปัญหา

สารมลพิษที่ออกฤทธิ์ยาวนาน: (Persistent Organic Pollutants)

กิจกรรมที่จะได้รับการพิจารณาเป็นลำดับต้นๆ ประกอบไปด้วย:

- กิจกรรมเกษตรอินทรีย์ การจัดการศัตรูพืช แบบผสมผสานเพื่อให้ได้รับการรับรองความปลอดภัย ในผลผลิตจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ การจัดการของเสียด้วยแนวทางที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการสร้างศักยภาพของชุมชนเพื่อให้มีความตระหนักเกี่ยวกับสารมลพิษที่ออกฤทธิ์ยาวนาน

การขอรับการสนับสนุน:

เริ่มต้นจากการเขียนแนวความคิดโครงการ (Concept Paper) ซึ่งชุมชน และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมคิดและรับรู้ในปัญหาสิ่งแวดล้อมในขอบข่ายดังกล่าวข้างต้น และแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างคร่าวๆ เป็นภาษาไทย ด้วยลายมือหรือพิมพ์ดีด ความยาว 3-5 หน้ากระดาษ พร้อมภาพถ่ายประกอบด้วย 2-3 ภาพ ให้เขียนแนวความคิดโครงการตามหัวข้อดังต่อไปนี้:

1. เขียนบรรยายเกี่ยวกับตัวองค์กรที่สนใจขอรับการสนับสนุน ถ้ามีหลายองค์กรร่วมมือกัน ให้บอกชื่อองค์กรหลักที่จะบริหารจัดการโครงการ
 - ❖ ประวัติการก่อตั้งองค์กร วัตถุประสงค์หลัก การจดทะเบียน จำนวนเจ้าหน้าที่ หรือสมาชิกงบประมาณประจำปี และแหล่งของงบประมาณ และการเป็นเครือข่ายกับองค์กรอื่น
 - ❖ กิจกรรมและผลงานที่ผ่านมาขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของสิ่งแวดล้อมในขอบข่ายของกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก ณ ปัจจุบันได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานใดบ้าง
2. เขียนบรรยายพื้นที่เป้าหมาย และ ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งของ ขอบข่ายของกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก
 - ❖ บอกตำแหน่งและขอบเขตของพื้นที่เป้าหมาย เป็นพื้นที่ต้นน้ำ ลุ่มน้ำ พื้นที่ป่า พื้นที่กันชน พื้นที่ที่ราบริมฝั่ง พื้นที่การเกษตร ฯลฯ

ชุมชนเป้าหมายเป็นกลุ่มใด มีจำนวนเท่าใด ประกอบอาชีพอะไรบ้าง รายได้ต่อหัวต่อปี เป็นเท่าใด

- ❖ บอกข้อมูลการใช้พลังงานเฉลี่ยต่อเดือนของชุมชนเป้าหมายได้แก่ ไฟฟ้า แก๊ส หุงต้ม ฟืนถ่าน น้ำมันเบนซิน ดีเซล ฯลฯ
 - ❖ เล่าปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เป้าหมาย และความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของชุมชน
 - ❖ บอกแนวทางในการขอความร่วมมือและสนับสนุนจาก อ.บ.ต. หน่วยงานของรัฐบาล ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาอื่นๆในพื้นที่
3. ให้บอกกิจกรรมหลักที่องค์กรต้องการดำเนินการ เพื่อแก้ปัญหา (ไม่เกิน 5 ข้อ) พร้อมกับบอกงบประมาณที่จะขอจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก และงบประมาณสมทบ(งบสมทบเป็นได้ทั้งในรูปเงินสด และ ในรูปตัวเลขค่าแรง ค่าอุปกรณ์ สถานที่ ฯลฯ)
4. ให้บอกขั้นตอน และ กระบวนการการมีส่วนร่วมของชุมชนเป้าหมาย รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ เช่นการประชุม ระดมความคิด การได้ไปศึกษาดูงาน ฯลฯ

ส่งแนวความคิดโครงการไปขอรับการพิจารณาในเบื้องต้นได้ที่

แผนสนับสนุนโครงการขนาดเล็กของชุมชน /กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก GEF SGP ชั้น 12 ตึกองค์การสหประชาชาติ ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200 โทรศัพท์ 022881820, 022882131 โทรสาร 022800556, 022804294 e-mail: poonsin.sreesangkom@undp.org

หมายเหตุ: เนื่องจากแต่ละปี มีองค์กรชุมชน/องค์กรพัฒนาเอกชนยื่น โครงการเสนอขอรับการสนับสนุนเป็นจำนวนมาก ดังนั้นกองทุนฯจะแจ้งผลการพิจารณาให้กับโครงการที่ผ่านการพิจารณาในเบื้องต้นเท่านั้น และไม่อาจส่งเอกสารคืนองค์กร